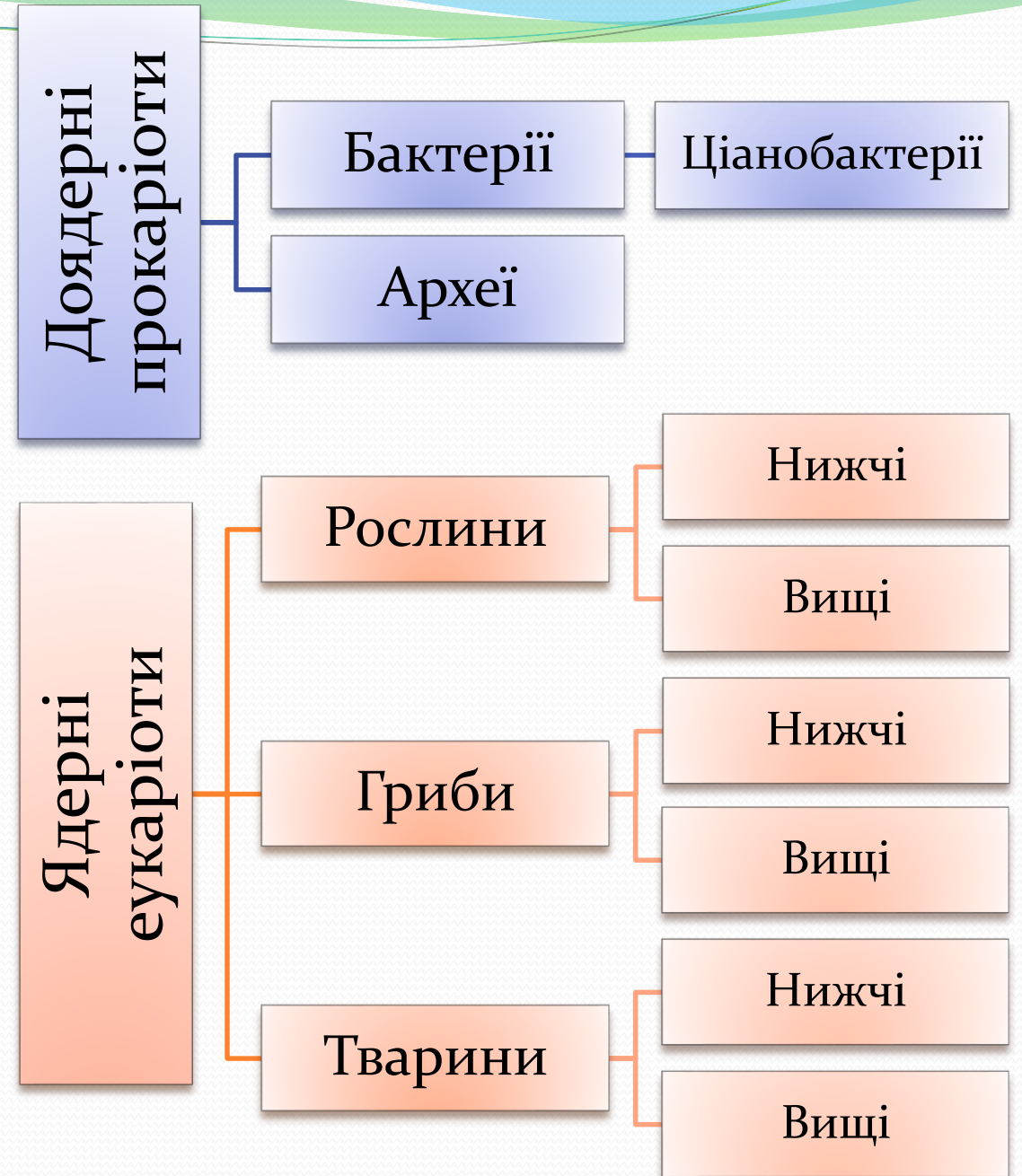
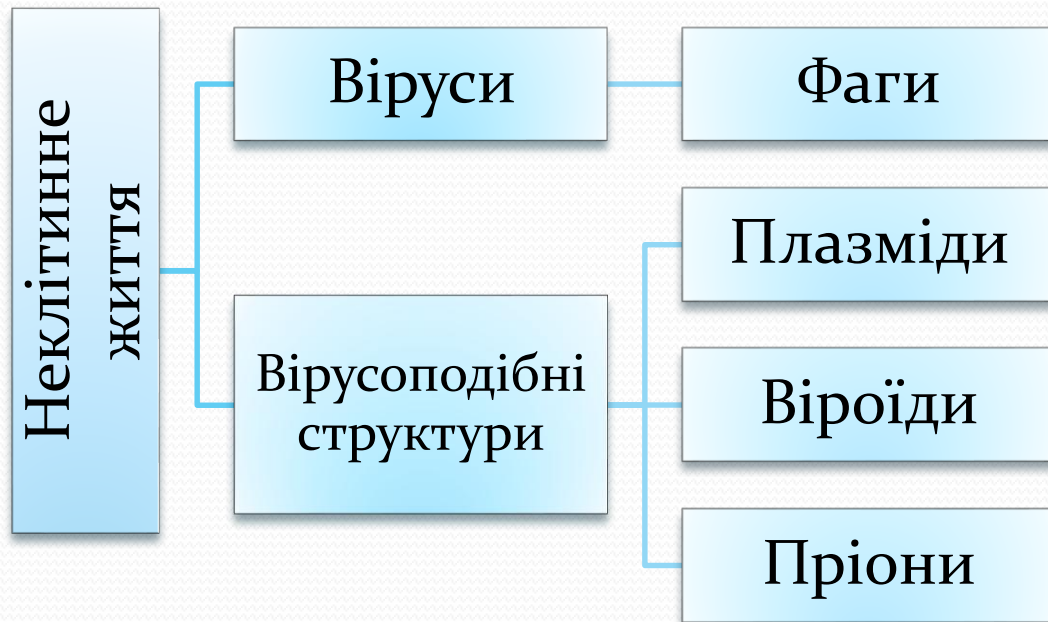

Елементи загальної систематики живих істот

Віруси

virus (лат.) — отрута

$10^{-8} \dots 10^{-6}$ м

Головна відмінність вірусів від усіх інших організмів – це **нездатність синтезувати білки**.

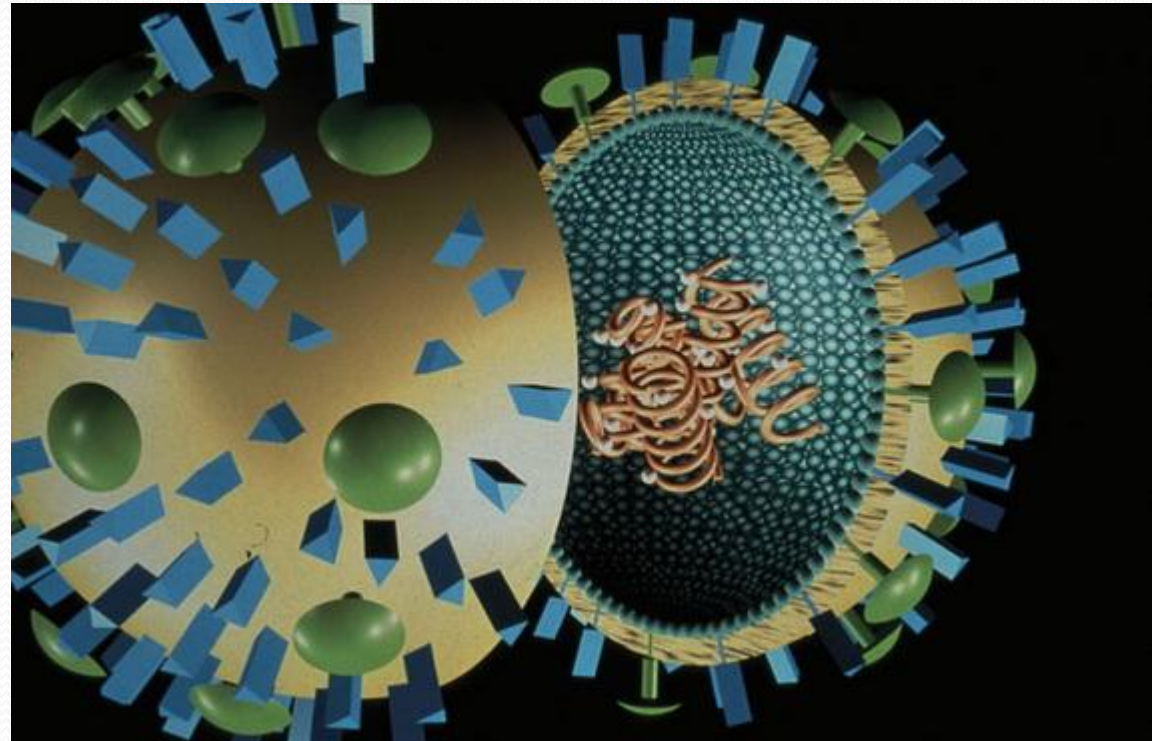
Синтез вірусних білків здійснюється на **клітинних рибосомах**. Тому віруси можуть розмножуватися **лише** в живих клітинах.

Існують у двох **формах**:

- ✓ позаклітинній (віріон)
- ✓ внутрішньоклітинній (вірусний генوم)

позаклітинні інфекційні агенти, що можуть відтворюватись лише всередині живої клітини, є абсолютними внутрішньоклітинними паразитами на генетичному рівні

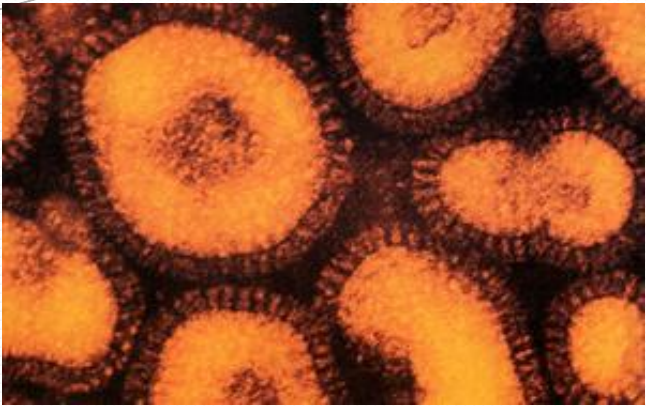
складаються з молекули нуклеїнової кислоти (ДНК або РНК) в білковій оболонці (капсиді)

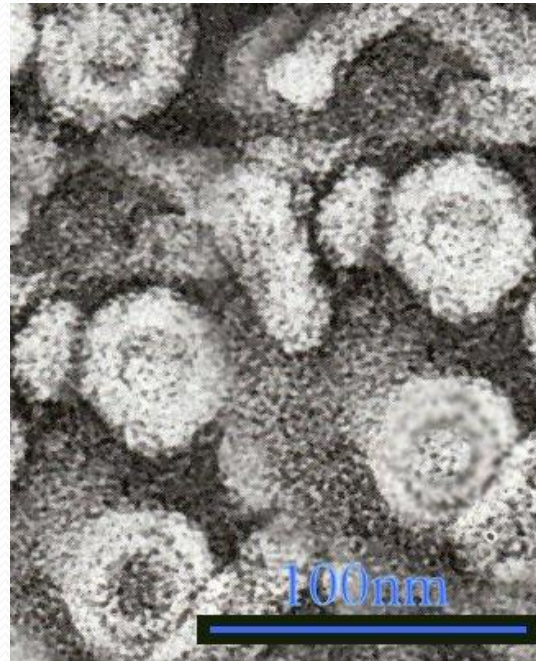

Віруси

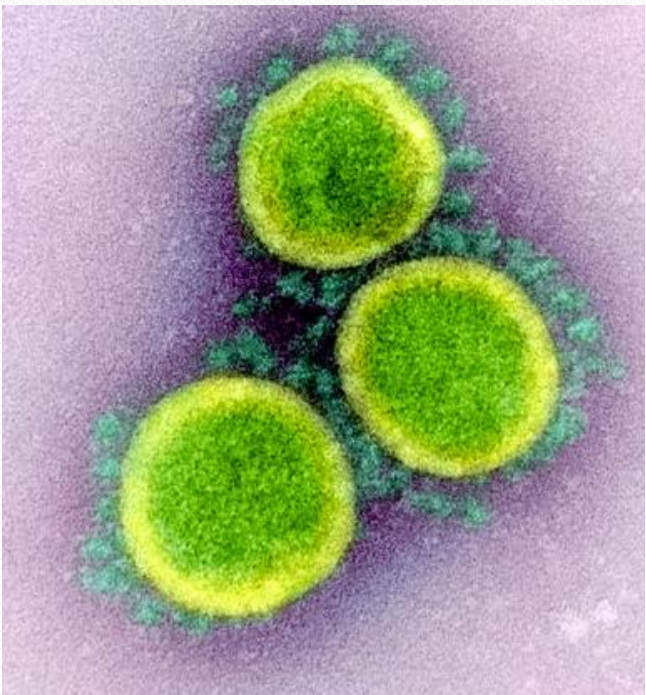
грип

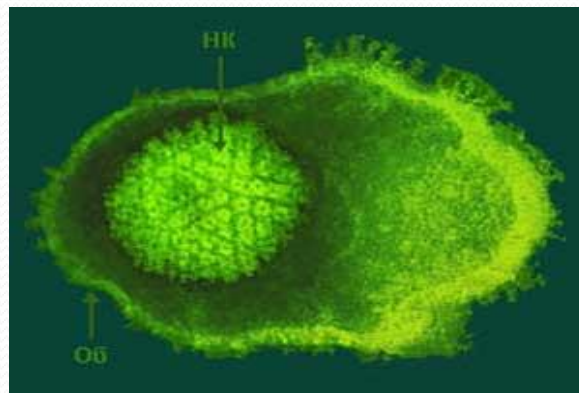
гепатит В

коронавірус SARS-CoV-2

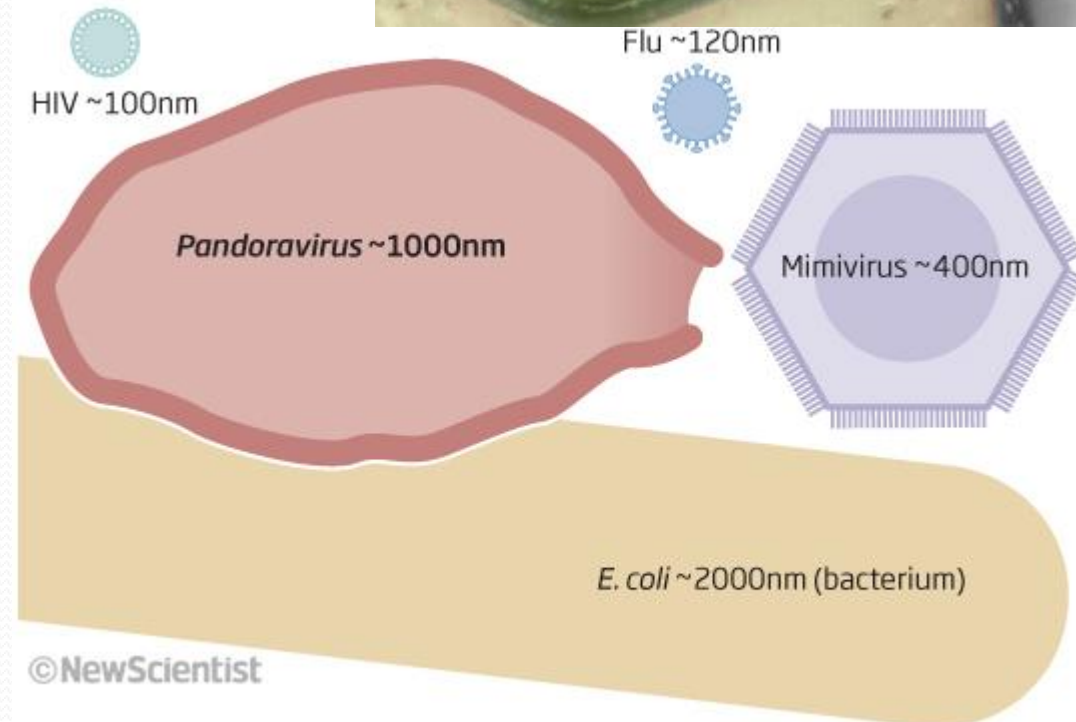
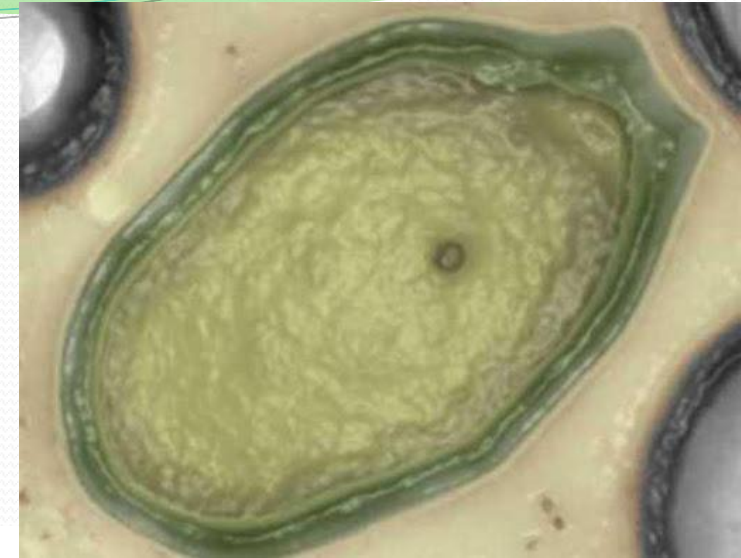

герпес

Пандоравірус

- 1 мкм
- паразит амеб
- 93% генів не були раніше відомі науці

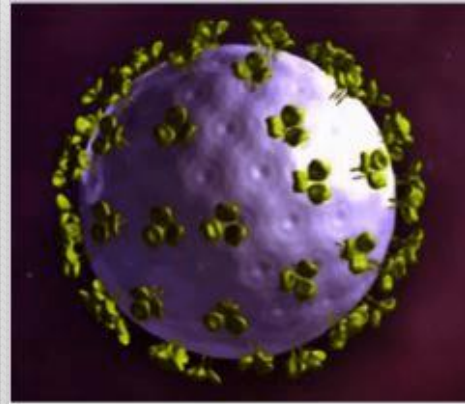
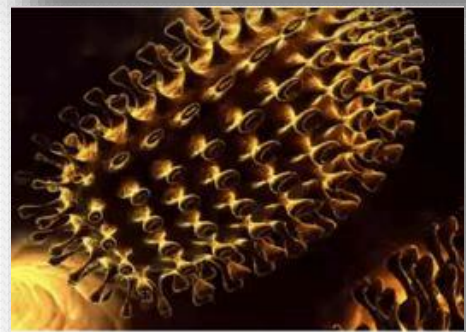
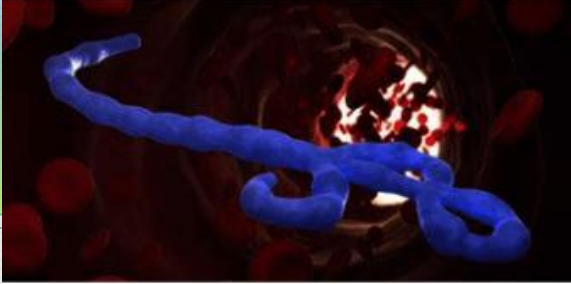

Pandora virus is bigger by far than any other known virus, and rivals bacteria

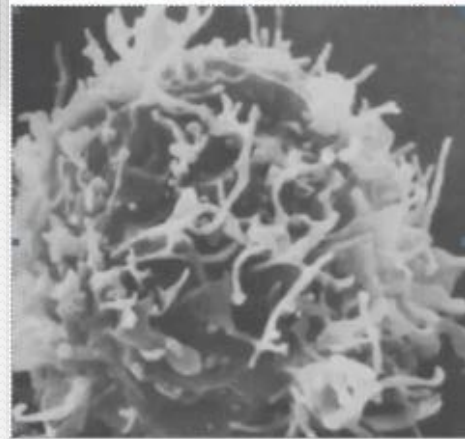

Віруси. Розмаїття форми

Ебола

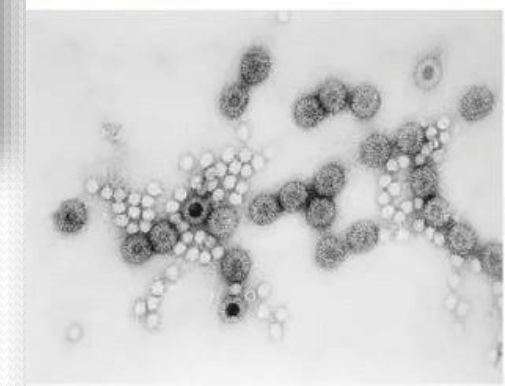
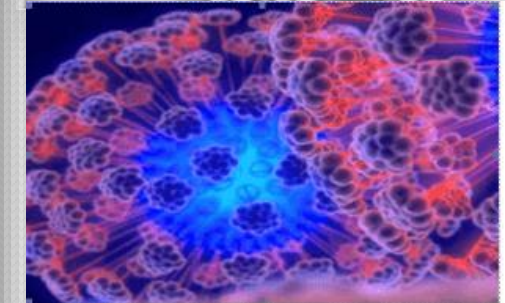
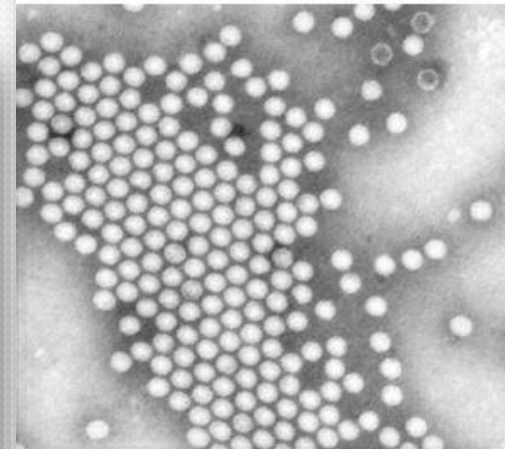
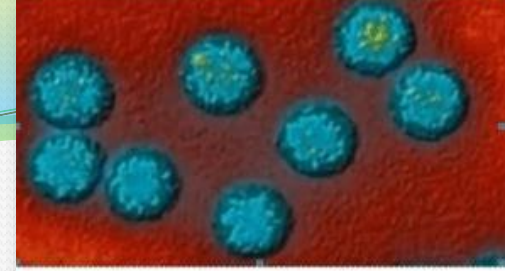
ВІЧ

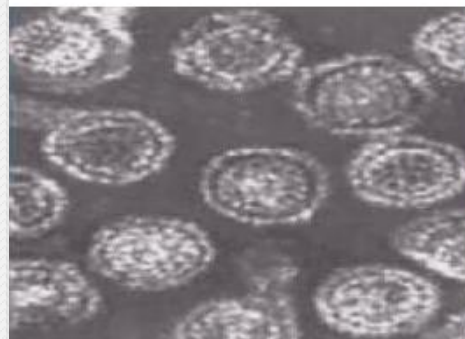
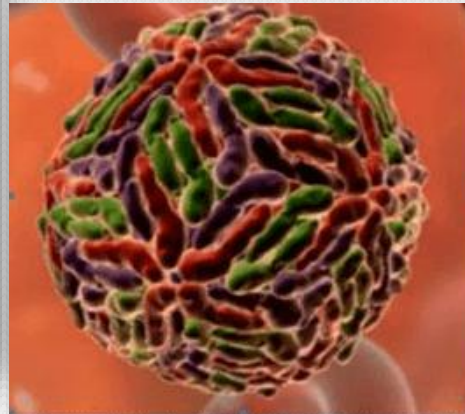
віспа

поліомієліт

гепатит С

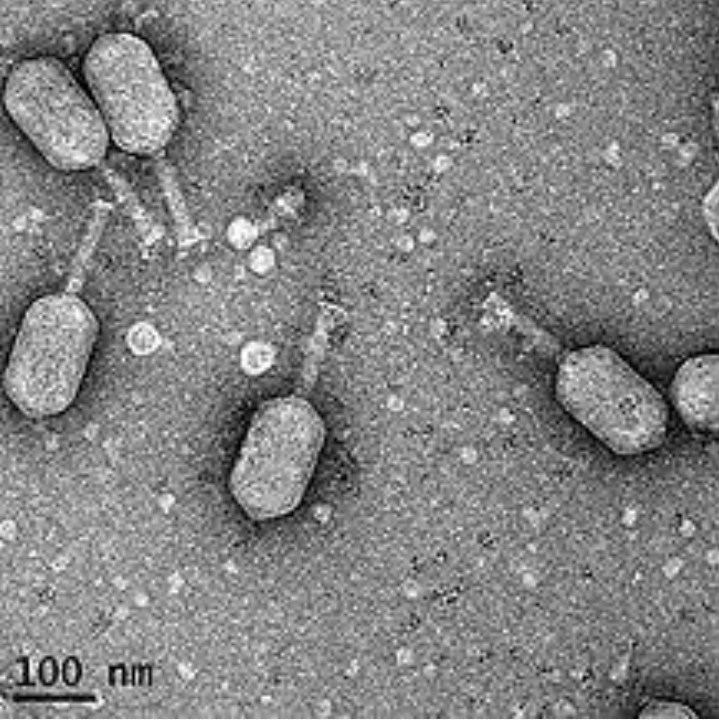

ротавірус

сказ

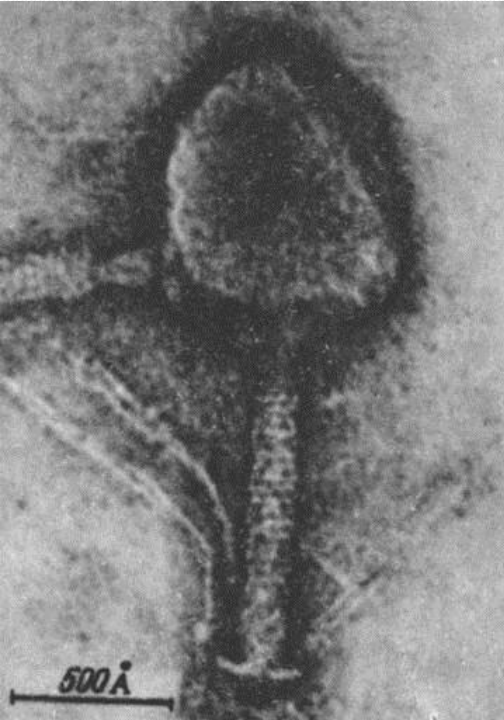
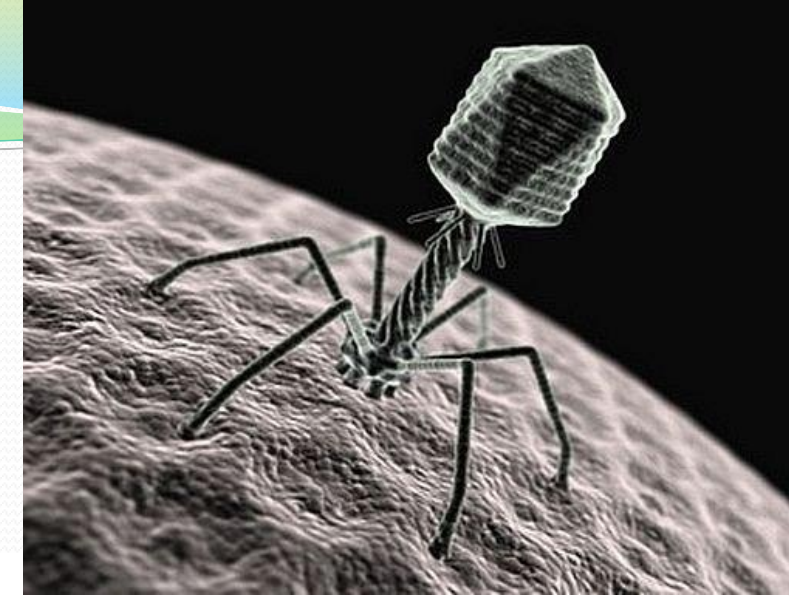

Фаги

інфекційні агенти мікроорганізмів

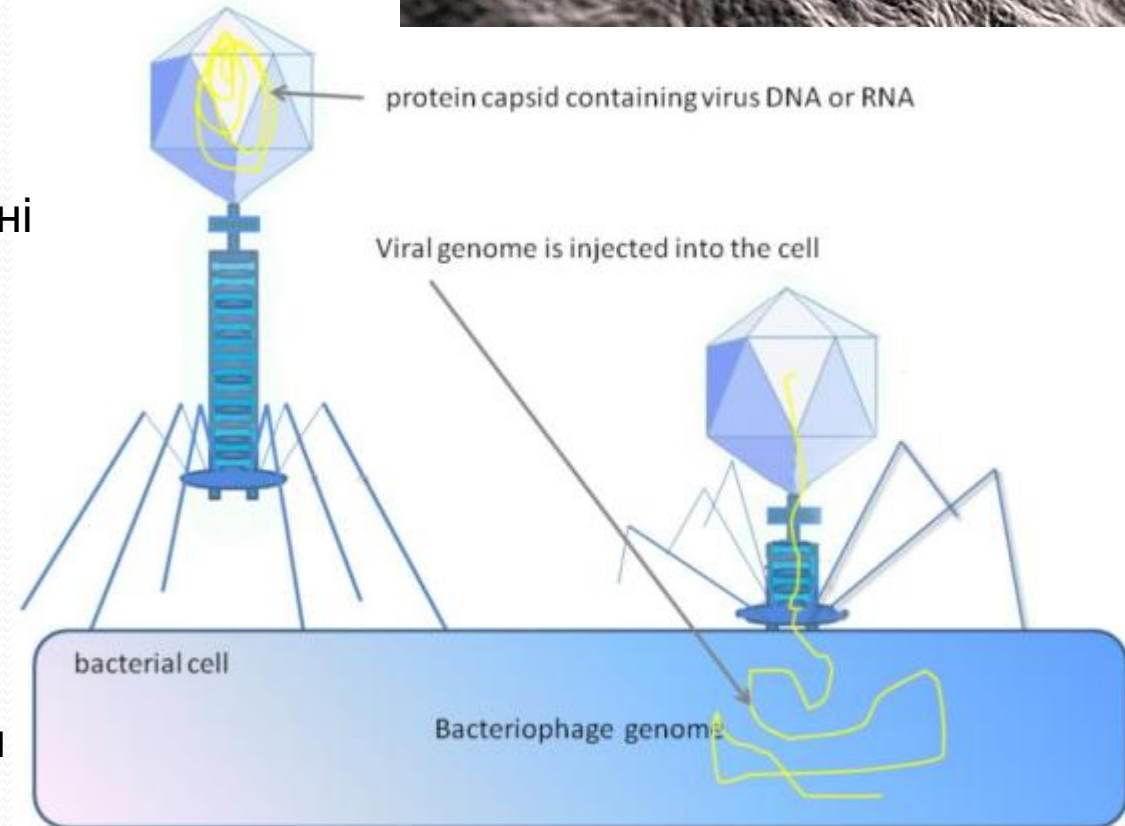
fag (гр.) — хижак

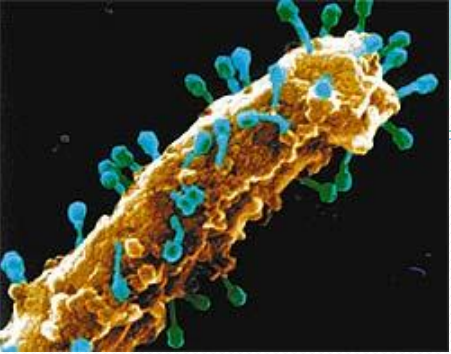
Вважається, що в світі постійно наявні $10^{30} \dots 10^{32}$ одиниць фагів.
Присутні всюди в природі, вражають клітини протистів.

Специфічні:

- бактеріофаги – хижаки бактерій
- альгофаги – хижаки водоростей
- мікофаги – хижаки грибів
- актинофаги – хижаки актинобактерій

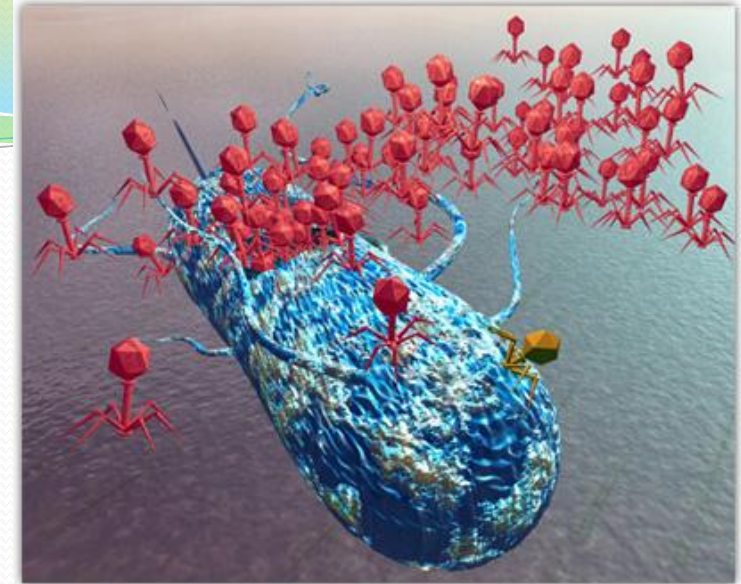

Фаги атакують

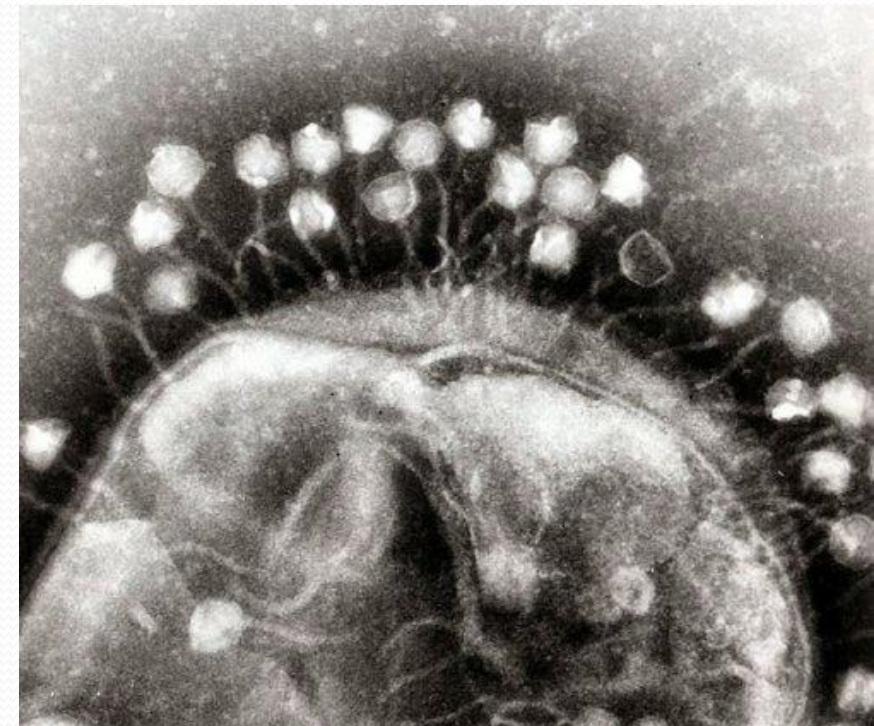
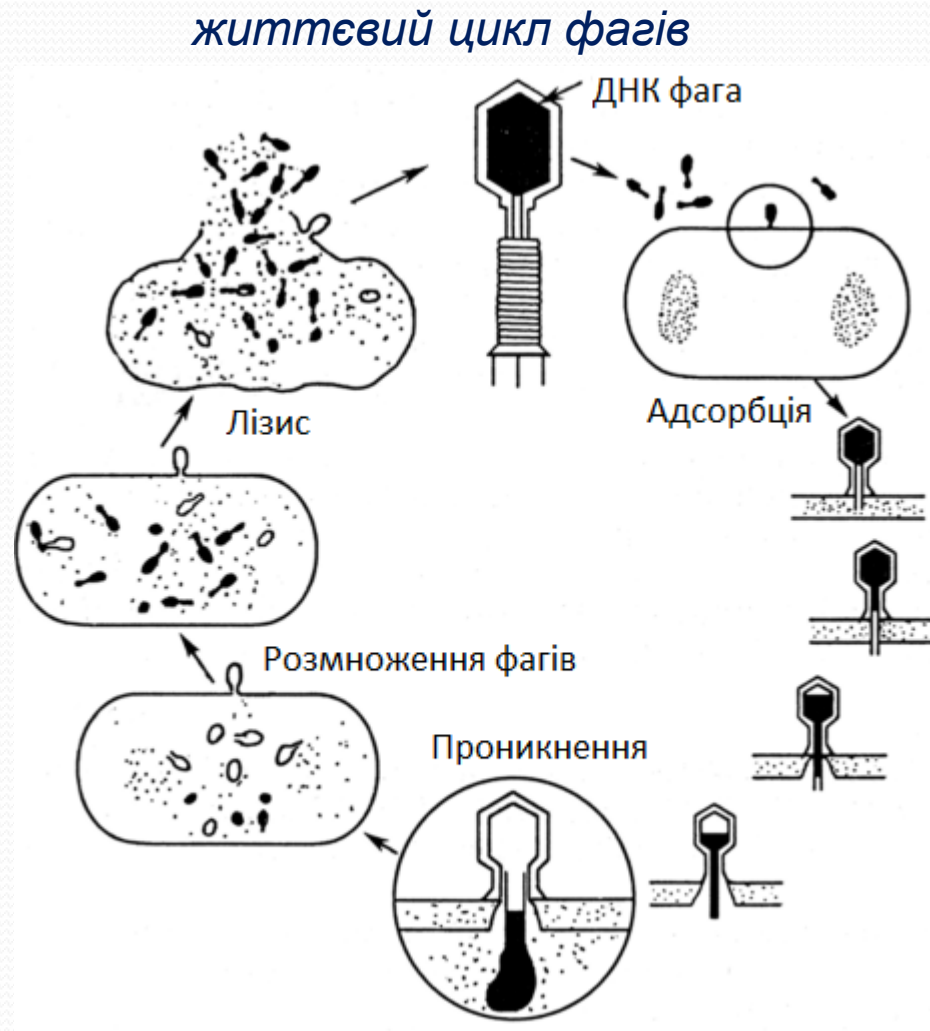
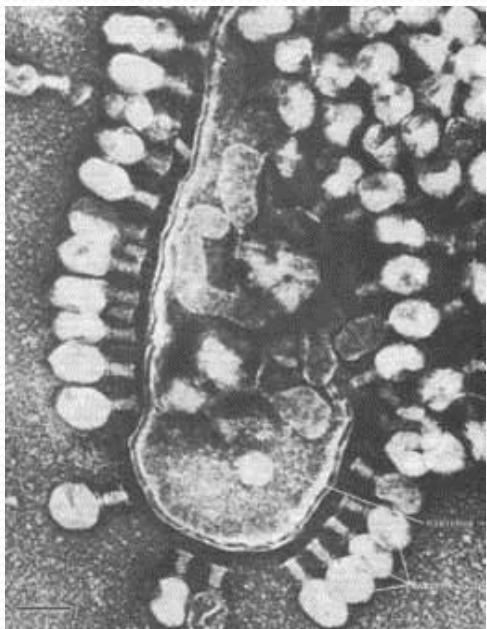
Фаги як і віруси нерухомі. Взаємодія з клітиною хазяїна починається після випадкового зіткнення у середовищі.

фаги, адсорбовані на поверхні бактерії

фаги, руйнують бактерію *Coli*

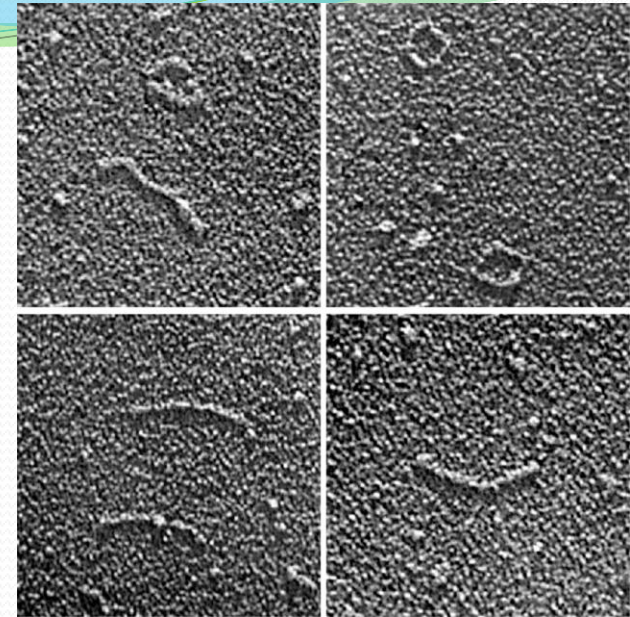

Віроїди

інфекційні агенти **рослин**, що складаються з молекули РНК, позбавленої білкової оболонки

Розмір молекули $\sim 10^{-9}$ м

збільшення 350 000X

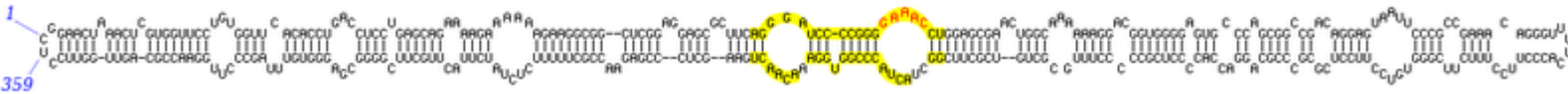
веретеноподібність картоплі

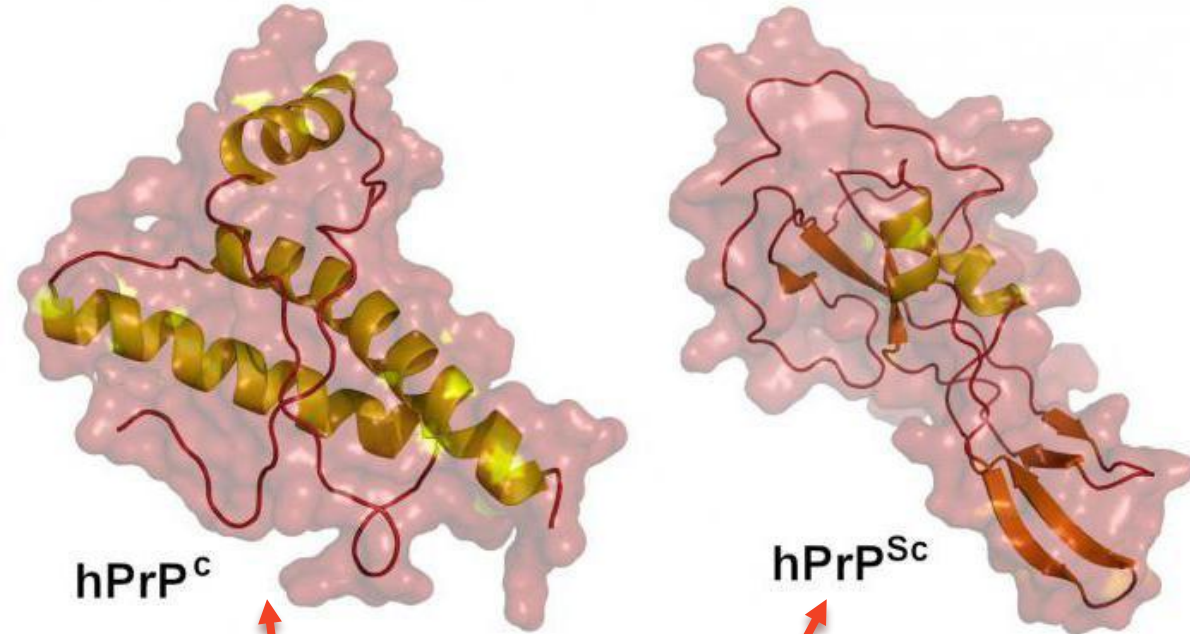
строкатість тюльпанів

карликовість хризантем

hPrP^C

hPrP^{Sc}

Це нормальний білок наших нервових клітин, необхідний для їх життєдіяльності і нормального функціонування. При мутації стає **нейротоксичним** і вбиває їх, тобто стає інфекційною одиницею і викликає пріонні захворювання.

Стійкі – витримують $t = -40 \dots +100 \text{ }^{\circ}\text{C}$, УФ-опромінювання і радіацію, зберігають свої властивості при обробці формаліном.

Організм людини їх **не ідентифікує** і не опирається їх впливу.

Пріони

особливі інфекційні агенти, **білкові**, але **не** містять нуклеїнових кислот.

proteinaceous infectious particles (англ.) — білкові заразні частинки

Пріонні захворювання характеризуються ураженням центральної нервової системи, м'язової, лімфоїдної та інших тканин, наприклад **губчаста енцефалопатія** (коров'ячий сказ).

